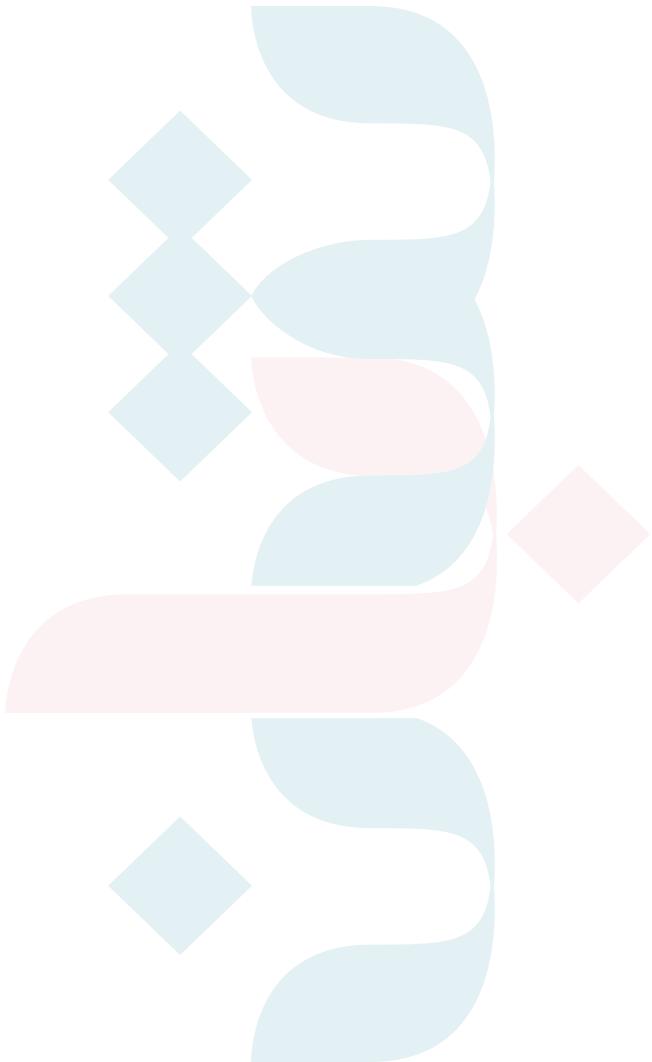

شماره ۱
سال اول زانویه ۱۴۰۰

شبان

مؤسسه «تعلیم» تقدیم می‌کند: TALIM Ministries

مجله شبان

شماره ۱، سال اول، ژانویه ۲۰۰۰

مجله دو-ماهه مخصوص شبان و خادمین،
به منظور تشویق، تعلیم، و تجهیز ایشان.

سر سخن

دعای کارکنان «مجله شبان» این است که شما خادمین عزیز، با مطالعه نخستین شماره این مجله، بدانید که تنها نیستید و سایر خادمین خدار در کنارتان هستند، و از این طریق، در خدمت امیدوار و دلگرم باشید. ما می‌خواهیم با شما آشنا شویم و برایتان دعا کنیم!

من خواهیم از مشکلاتتان آگاه شویم!

به هنگام تهیه شماره نخست «مجله شبان» دعای ما این است که بتوانیم با مقالاتی مفید، شمارادر خدمتتان به خداوند عیسی، کمک و همراهی کنیم. ما واقعاً می‌خواهیم شما را بشناسیم! ما واقعاً می‌خواهیم بدانیم که در خدمتتان چه مشکلاتی دارید. می‌خواهیم بدانیم در شماره‌های بعدی، چه نوع مقالاتی ارائه دهیم تا به سؤالات و نیازهای شما پاسخ داده باشیم.

لذا بسیار خوشوقت خواهیم شد که پاسخ خود را به سؤالات زیر و نیز هر گونه نظر و پیشنهاد خود را به نشانی مجله که در بالای صفحه اول درج شده است، ارسال دارید:

- آیا موضوع‌های خاصی وجود دارند که مایلید در باره آنها در این مجله بحث شود؟
  - کدام موضوع‌ها، در این شماره از مجله، بیشتر برایتان مفید بود؟
  - در خدمتتان با چه مشکلات عمدی موواجه هستید؟
- دعای ما این است که بتوانیم دستهای شمارادر خدمتتان تقویت بخشیم و باعث تشویق و دلگرمی‌تان گردیم. شما تنها نیستید! برایتان دعا برکت می‌کنیم.

تَ استیوارت
سردبیر

هدف از مجله «شبان»

رشد چشمگیر کلیسا فارسی‌زبان در خارج از ایران، مسائل خاص خود را به همراه آورده است. زمانی اکثر رهبران کلیساها فارسی‌زبان در خارج، یکدیگر را می‌شناختند و با هم تماس دائم داشتند؛ اما آن زمان گذشت. اکنون کلیساها و مشارکت‌های فارسی‌زبان بسیاری در نقاط مختلف جهان وجود دارد که بسیاری از آنها با یکدیگر آشنایی ندارند. در اینجا شاهد تحقق ارمیا ۳۹:۴۹ هستیم که در آن، پراکنده شدن ایرانیان و روی آوردن آنان به ملکوت خدا پیشگویی شده است.

گرچه این رشد چشمگیر باعث شادی فراوان برای همه ما خادمین است، اما مشکلات گوناگونی که این کلیساها با آن روبرو هستند، برای همه ما دردنگ است. بسیاری از رهبران از بلوغ شخصیتی، فکری و روحانی کافی برخوردار نیستند. تعداد زیادی از گروههای ایرانی مسیحی را رهبرانی اداره می‌کنند که مجال مطالعه عمیق کتاب مقدس را نداشته‌اند و هیچگاه نیز در کنار خادمین با تجربه خدمت نکرده‌اند و تجربه نیاموخته‌اند. این امر سبب شده تا تعالیم عجیب و غریبی در تعدادی از مشارکت‌ها و کلیساها فارسی‌زبان به وجود آید. برخی از رهبران کلیساها خود را انبیایی می‌دانند که از خدا مکاشفات مستقیمی دریافت می‌دارند، و بهمین جهت، خود را به هیچ‌کس پاسخگو نمی‌دانند. این مسائل و هماورددخواهی‌ها همچون ندایی الهی، مارا فرا می‌خواند تا به اصول بنیادین کلام خدا باز گردیم.

هدف «مجله شبان» این است که با ارائه مقالات تعلیمی و الهام‌بخش از رهبران مجری تر، فانوسی باشیم برای خادم خدا که برای خدمتش، در پی دانش و حکمت کتاب مقدسی می‌باشد.

رمز رهبری روحانی

نوشته تَت استیوارت

وقتی به کتاب مقدس مراجعه می‌کنیم تا در زمینه روش رهبری کسب راهنمایی کنیم، نمونه‌های بسیار زیبایی در خصوص شیوه الهی رهبری می‌باییم که می‌توانیم از آنها درس‌های زیادی بیاموزیم. در مزمور ۷۸:۷۲ می‌خوانیم که داود چگونه گله خدا را رهبری می‌کرد: «پس ایشان را به حسب کمال دل خود رعایت نمود، و ایشان را به مهارت دستهای خویش هدایت کرد» (ترجمه قدیمی). همین آیه، در ترجمة تفسیری به گونه‌ای روشنتر بیان شده است: «داود با صمیم قلب از اسرائیل مراقبت نمود و با مهارت کامل ایشان را رهبری کرد.»

تو آن چیزی را تعلیم می‌دهی که می‌دانی؛ اما چیزی را تولید می‌کنی که هستی!

رمز رهبری روحانی را در این آیه می‌توان یافت: قابلیت داود در رهبری، پیش از هر چیز، شخصیت و خصائص اخلاقی او بود! او مردی بود مطابق دل خدا! او خدا را با تمامی دل دوست می‌داشت و مشتاق بود تا نه انسان را، بلکه او را خشنود سازد. آیا مایلید مردم را به سوی صلیب راهنمایی کنید؟ آیا مشتاقید که مردم را به سوی ایمان به عیسی مسیح هدایت کنید؟ پس باید این نکته را عمیقاً درک کنید: شخصیت و خصائص اخلاقی شما باید مانند مسیح باشد، مانند کسی که «خود را خالی کرد و صورت غلام را پذیرفت» (فیلیپیان ۷:۲، ترجمه قدیمی). من در صفحه اول کتاب مقدس خود، این جمله را یادداشت کرده‌ام:

۹۰۰

رهبری کردن مردم کار ساده‌ای است! مگر عیسی تعلیم نداد که مردم مانند گوسفند هستند و تقریباً از هر کسی که قابلیت‌هایی از خود نشان دهد، دنباله‌روی می‌کنند؟ فکر نکنید که چون عده‌ای دنباله‌رو شما هستند، شخص مقدس و خداترسی هستید! تاریخ پر است از رهبران بدکاری که پیروان بسیاری داشتند! شاید سؤال دقیق‌تر این باشد که از خود پرسیم: «مردم چرا از من پیروی می‌کنند؟ شیوه رهبری من چیست؟ آیا من در امر رهبری، وظیفة خدمتکار را انجام می‌دهم که مسیح تعلیم داد؟ یا از شیوه‌های دنیوی استفاده می‌کنم تا مردم را مجبور به پیروی از خود بکنم؟»

عیسی به ما هشدار داد که از روش دنیا برای رهبری کلیسا استفاده نکنیم. «شما می‌دانید که در این دنیا حکمرانان بر زیردستان خود آقایی می‌کنند و بزرگانشان به آنان زور می‌گویند» (متی ۲۵:۲، ترجمة مژده). شیوه دنیا برای رهبری، استفاده از زور و موقعیت است. بسیاری از اوقات، برای رهبری انسانها در بدن مسیح، از روشها و شیوه‌های این دنیا استفاده می‌کنیم. ثمرة چنین روشی برای رهبری، اسارت است نه آزادی. به جای اینکه به ایمانداران بیاموزیم که چگونه به عیسی مسیح به عنوان خداوند اعتماد و تکیه کنند، می‌آموزیم که چگونه به ما متکی باشند و از ما اطاعت کنند. ما آنان را تربیت می‌کنیم تا «جوینده جلال» باشند، نه «دهنده جلال!» به آنان می‌گوییم که یا باید اطاعت کنند یا کلیسرا ترک گویند؛ به این ترتیب، شقاق و جدایی در میان ایمانداران بوجود می‌آوریم. شیوه‌های دنیوی فقط درد و بی‌اعتمادی به همراه می‌آورند.

مطالب این شماره:

- رمز رهبری روحانی
- نوشته تَت استیوارت ص ۲
- خادم و رازگاهانش ص ۳
- نوشته سارو خاچیکی
- تنهایی ارمای نبی
- نوشته فریبیرز نیکوروش ص ۵
- خادم خدا و مشکل تنهایی!
- نوشته تَت استیوارت ص ۷
- طرح کلی برای تهیه موعظه
- از تَت استیوارت ص ۱۰
- معرفی کتاب ص ۱۱

مجله شیبان

مدیر و سردبیر:

کشیش تَت استیوارت

دفتر مجله:

TALIM MINISTRIES, Inc.
1740 S. Buckley Rd,
#6-265
Aurora, Colorado 80017
U.S.A.

Tel: +1-303-873 66 11
Fax: +1-303-873 62 16

شبانان و خادمینی که این مجله را دریافت می‌دارند، می‌توانند نام و نشانی سایر خادمینی را که این مجله به دستشان نمی‌رسد، به دفتر مجله بفرستند تا مجله برای ایشان نیز ارسال گردد.

خادم و رازگاهانش

به قلم سارو خاچیکیان

- پرستش خدا (مزمر ۲۹:۲۹)؛
- دریافت هدایت از خدا (مز ۴:۲۵، ترجمه تفسیری)؛
- لذت بردن از حضور خدا (مز ۳۷:۴)؛
- و شیوه مسیح شدن (۲ پطرس ۱:۴).

در حین رازگاهان به این چهار هدف فکر کنید. آیا رازگاهان شما شامل این چهار مورد می باشد؟

روش ساده

اگر چنانچه رازگاهان مرتب نداشته اید و یا مدت‌هاست از آن غافل بوده‌اید، پیشنهاد می‌کنم این روش ساده را به کار گیرید و به تدریج آن را کامل تر سازید:

- وقت مشخصی در نظر بگیرید. با ۱۵ دقیقه در روز شروع کنید و به تدریج آن را زیاد کنید. به ساعت نگاه نکنید! کیفیت مهم تراز کمیت است. وقت مفید با خدا داشته باشید.
- مکان مشخصی انتخاب کنید (مرقس ۳۵:۱)، مکانی که خلوت و دور از هیاهو باشد: اتاق شخصی، حیاط منزل، پارک، حتی داخل اتومبیل اگر جای دیگری ندارید!

☞

کرده‌ایم. اما سؤال اینجاست که آیا همهٔ ما این را رعایت می‌کنیم یا نه؟ اجازه دهید قبل از هر چیز، بینیم منظور از رازگاهان چیست. من رازگاهان را چنین تعریف می‌کنم: «رازگاهان عبارت است از وقت خلوتی که روزانه کنار می‌گذاریم تا با خدای خود تنها باشیم و به وسیله دعا و مطالعه کلام خدا اورا بهتر بشناسیم.»

شبانان کلیسا با مشکلات گوناگون روبرو هستند. کارهای اداری، ملاقات اعضای کلیسا، رسیدگی به خانواده، تهیه مواعظه، و مشاوره، بخشی از این مشکلات را تشکیل می‌دهند. فشار مسؤولیت‌هایی از این قبیل و نیز انتظارات مردم، چه به جا و چه بی‌جا، سبب کمبود وقت می‌گردد. بزرگترین شکایت شبانان این است که وقت ندارند.

مشکل وقت

نداشتن وقت سبب می‌شود خادمین نتوانند اولویت کارها را رعایت کنند، بطوری که بخش عظیمی از نیروی خود را صرف رتق و فتق امور می‌کنند، بدون اینکه به آنچه ضروری است پردازنند. اکثر شبانانی که با ایشان برخورده‌ام، این را تایید کرده‌اند.

این وضع آشفته به تدریج وقت رازگاهان ما را نیز می‌گیرد. در اینجاست که وضع بدتر می‌شود. اگر نتوانیم فکری برای این نابسامانی بکنیم، خدمت ما بی ثمر خواهد بود.

من هیچ راه حلی جز این نمی‌بینم که رازگاهان خود را احیا کنیم. اگر خادم خدا نتواند قبل از هر چیز، در روز وقت مفید با خداوند داشته باشد، نمی‌تواند آنطور که باید در خدمت خود مفید واقع شود.

اهمیت رازگاهان

ما به گونه‌ای خلق شده‌ایم که با خالق خود در رابطه باشیم (پیدایش ۱:۲۷؛ مکاشفه ۳:۲۰). رازگاهان یکی از بهترین وسایل برای این منظور است. عیسی و نیز تمام خادمین خدا در کتاب مقدس، از این عادت پسندیده یعنی رازگاهان برخوردار بودند. بدون رازگاهان تقریباً محال است ایماندار سالمی بود، چه رسد به این که خادم مفیدی باشیم. (مزمر ۹:۱۱۹).

هدف رازگاهان

برای رازگاهان، دست‌کم چهار هدف می‌توان بر شمرد:

رازگاهان چیست

همهٔ ما به خوبی از اهمیت رازگاهان آگاهیم. مطمئن بارها در این مورد نیز مواعظه

داده، شاید علی از این قبیل در کار باشد: خستگی جسمی، ناطاعتی از خدا، عجله در رازگاهان و بقول معرف «سمبل کردن» آن، در میان نگذاشتن مشاهدات روحانی خود با دیگران. تجربیات روحانی خود را با دیگران در میان بگذارید تا رازگاهاتتان از مفهوم عمیق تری برخوردار گردد.

■ مشکل نظم و ترتیب. شیطان بیش از هر چیزی با ما خواهد جنگید تا وقت رازگاهان ما را بقاپد! من اگر نتوانم صبح زود، قبل از هرجیز رازگاهان داشته باشم، کارهای دیگر یکی پس از دیگری به سراغم می آید و نمی گذارند وقت خلوت با خدا داشته باشم. با خدا عهد بیندید که هر طور شده، ۱۵ دقیقه از بهترین وقت خود را به او بدهید. برای حملات شیطان آماده باشید زیرا او در صدد خواهد بود این وقت را از شما بگیرد. اولین قدم لغش و دور شدن از خدا، قطع شدن رازگاهان است. در خاتمه باید بگویم که اگر یک یادوروز وقت رازگاهان را از دست دادید، به خودتان سخت نگیرید. فیض خدا با ماست و به ما کمک می کند تا دوباره رازگاهان را ادامه دهیم. نباید عصبانی شویم که چرا یک روز را از دست دادیم و فکر کنیم که دیگر فایده ندارد. آیا وقتی یک روز صبحانه یا نهار نمی خوریم، بقیه روزهای نیز از خوردن امتناع می ورزیم؟

تجربه نشان داده که وقتی کسی کاری را بمدت سه هفته بطور مرتب انجام دهد، آن کار به شکل عادت در می آید. پس بیایید به مدت سه هفته هر طور شده رازگاهان را داشته باشیم، تا این کار به شکل عادتی پسندیده درآید. (غلطیان ۶:۹، یعقوب ۱:۲۵).

غلبه بر موائع و مشکلات رازگاهان

- مشکل انضباط. برخی از ما این مشکل را داریم. برای اکثر ما خادمین پیدا کردن وقت رازگاهان یک جنگ است. برای اینکه بتوانیم صبح زود برخیزیم و با خدا راز و نیاز کنیم، باید این دستورات را رعایت کنیم:
- به موقع بخوابیم. نگذاریم برنامه های شبانه تلویزیون وقت ما را بگیرد و نتوانیم صبح زود بیدار شویم.
- صبح وقتی چشمها باز می شود، زود از رختخواب بیرون بپریم!
- شبها با دعا و فکرهای روحانی به خواب برویم.

وقتی کسی کاری را بمدت سه هفته بطور مرتب انجام دهد، آن کار به شکل عادت در می آید!

- ابزار کار را مهیا کنید. کتاب مقدسی داشته باشید که یادداشت نداشته باشد، نه یادداشت خودتان و نه یادداشتی که در زیرنویس چاپ شده است. زیرا این یادداشتها فکر انسان را به خود معظوف می سازند و نمی گذارند صدای خدا را بشنویم. سرو دنامه برای پرسش و دفتری برای یادداشت کردن پیامهایی که از خدا می گیرید نیز می توانند جزء ابزار بسیار مهم باشند.
- بار وحیه مناسب رازگاهان را آغاز کنید، یعنی با احترام نسبت به خدا (مزمر ۶:۴۰)، با انتظار اینکه از خدا پیامی بگیرید (مز ۱۱۹:۱۸)، و با آمادگی جهت اطاعت از آنچه خدا به شما می گوید (متی ۳:۳-۶).
- از یک برنامه ساده پیروی کنید. برنامه های گوناگون در این مورد هست. ولی یک برنامه ساده کافی است.

برنامه ساده پیشنهادی برای ۱۵ دقیقه رازگاهان:

- قبل از هر چیز نفس عمیقی بکشید. با دم و بازدم، بدن و فکر تان را آماده کنید (۱ دقیقه).
- با صدای بلند از کلام بخوانید (۴ دقیقه).
- حال روی آنچه خوانده اید، تفکر کنید. بگذارید کلام با شما سخن گوید (۴ دقیقه).
- بنویسید. آنچه را که احساس می کنید خدا به شما می گوید، بنویسید (۲ دقیقه).
- در خواستهای خود را به خدا بگویید (۴ دقیقه).

تنهایی ارمیای نبی

نمونه‌ای از تنهایی مردان خدا

به قلم فریبرز نیکوروش

ورطه تنهایی

ولی زندگی یک خادم خدا فقط به مسائل روحانی و جسمانی محدود نمی‌شود؛ شبانان و خادمین کلام، دارای عواطف و احساسات انسانی می‌باشند؛ اینها نیز در ایشان تأثیری مثبت یا منفی به جا خواهد نهاد. یکی از این عوامل عاطفی فلجه‌کننده، مسأله تنهایی در کار خدمت می‌باشد. چرا تنهایی این‌همه زجرآور است؟ به گمان من، علت درد تنهایی را باید در شباهت ما به خدا جستجو کرد. خدای مهربان ما انسانها را به صورت خود آفریده است. شباهت ما به خدا در همین نیاز ما به داشتن ارتباط با یکدیگر و با خدا به منصه ظهور می‌رسد. خدا در ذات خود به عنوان تشییث، از هر نظر خودکفا است و از هیچ سو، احساس تنهایی نمی‌کند.

ولی شباهت ما انسانها به خدا، ما را وادار می‌کند که همواره با خدای آفرینشگر خود، با خویشن خویش، و با دیگر انسانها رابطه داشته باشیم. از این جهت است که انسانها موجوداتی سخت اجتماعی می‌باشند. و نیز به همین خاطر بود که اولین چیزی که در نظر خدا بد آمد، تنهایی آدم در باغ عدن بود.

تنها به زمان استراحت و تفریح او لطمه وارد نمی‌سازد؛ زمانی که خادم خود را در معرض کمبود وقت و تنگی می‌بیند، رازگاهان و مطالعات شخصی او نیز چهار خلل خواهد گردید.

سه وسوسه برای خادمین خدا خادمین خدا، همواره با سه وسوسه خطرناک و بزرگ رو برو می‌باشند که همچون گودالی در مقابل آنان قرار می‌گیرند. این سه گودال یا ورطه لغزش عبارتند از:

- ۱- غرور؛
- ۲- گناهان جنسی؛ و
- ۳- طمع پول پرستی و مال اندوزی.

در کلام خدا نمونه‌های بسیاری از این سه ورطه لغزش را مشاهده می‌کنیم؛ شاؤل، شمشون، داود، سليمان، و بسیاری دیگر، هر یک به نوعی در دام این لغزشها گرفتار آمدند.

ورطه کمبود وقت

از سوی دیگر، عواملی از قبیل کار زیاد، کمبود امکانات، عدم استراحت و تحرک و ورزش و تفریح کافی، فشارهای عاطفی و روحانی و سختیهای متعدد دیگر، باعث تحلیل رفت نیروی خادم می‌گردد. در نتیجه، زمانی که مشکلات و سختیها بر سر شبان اباشته شد، او مجبور می‌شود که از ورزش روزانه خود بکاهد، زمان استراحت و تفریح خود را کاهش دهد، از صرف وقت با خانواده و فرزندان خود غفلت کند، وغیره. ولی متأسفانه، کمبود وقت،

ابتداً امر، تمامی خوشیها و کلیه مشکلات پیروی از مسیح را به حق جویان گوشزد کرده، راه صلیب و رنج را به ایشان نشان دهیم.

پاسخ خدا به مشکل تنها

خادم

زمانی که ارمیاء در حضیض ذلت افتاده بود و از تنها بی مزمن رنج می‌برد، خدا به او گفت: «برای خود زنی مگیر و تو را در مکان پسران و دختران نباشد!» (۱۶:۲-۳). زمانی که ارمیاء زبان به شکایت و پرسش گشود، در مقابل تمامی سختی‌ها و تنها بی طاقت‌فرسای خود، دو جواب از خدا دریافت کرد. اولین جواب خدا به شکایت ارمیاء این بود: «من با تو هستم» (۸:۱). دومین جواب خداوند، به صورت سؤال مطرح گردید: «اگر وقتی با پیادگان دویدی، تو را خسته کردند؟ پس چگونه با اسبان می‌توانی برابری کنی؟ و هر چند در زمین سالم، ایمن هستی، در طفیان اردن چه خواهی کرد؟» (ارمیاء ۱۲:۱۵).

به عبارت دیگر، خدا از نیاز اصلی بشر (و ارمیاء) آگاه است، او خود را و مصاحت خود و دوستی خود را به ما هدیه می‌کند. او وعده کرده است که هرگز ما را ترک نخواهد کرد. درک حضور خدا و دریافت هدیه رفاقت او، بزرگترین تسلای خاطر هر خادم تنها خواهد بود. از سوی دیگر، تنها بی و کمبود عاطفی، ما را برای بها دادن و تحمل مشکلات و معضلات و قربانی دادن برای خدا آماده تر می‌کند. به عنوان یک فرد مجرد در مملکتی غریب و تنها، بارها از خدا می‌پرسم: «آیا تو این تنها بی دلیل و بی‌پایه بود؟ نه، ارمیاء حق

داشت که لب به شکایت بگشاید. ما نیز اجازه داریم که در مقابل خدا قلب خود را باز کرده، از دست زمانه و حتی از دست خود او شکوه و شکایت کنیم! خدا از احساسات درونی ما، از دلشکستگی‌ها، غم‌ها، و غصه‌های ما کاملاً آگاه است. پس اگر ما در مقابل خدا، توانایی پنهان ساختن و یا انکار احساسات و غم‌های خود نداریم، چه بهتر که آنها را در حضور او به زبان آورده، به امید دریافت جواب از سوی او باشیم. به همین دلیل است که در ارمیاء ۱۸-۷:۲۰ شکایت تلخ نبی را مشاهده می‌کنیم.

تنها بی و کمبود عاطفی، ما را برای بها دادن و تحمل مشکلات و معضلات و قربانی دادن برای خدا آماده تر می‌کند.

مشکل تنها شدن را به نوایه‌نان تذکردهیم!
این روزها رسم براین است که بعضی مبشرین، به منظور ترغیب افراد به پذیرفتن مسیح، صرفاً از برکات و نعمات جسمانی و روحانی و موهاب آسمانی پیروی از مسیح سخن می‌گویند. حال آنکه این کار از انصاف به دور است! با مشاهده تنها بی انبیاء خدا، تلخی شکوه و شکایت افرادی نظری ایوب و ارمیاء، باید بیشتر تأمل و تفکر کنیم. شاید بهتر باشد که از همان

تنها بی ارهیای نبی
نیاز بشر به همدلی و همزبانی آنقدر نیرومند است که تنها بی از یکی از معضلات اساسی و ویرانگر درون انسان مبدل شده است. تجربه ثابت کرده است که هم شیطان و هم خدا قادر به بهره‌گیری از مشکلات و سختیهای ما انسانها می‌باشند.

در کتاب مقدس، با نمونه‌های متعددی از افراد تنها برخورد می‌کنیم. یکی از این افراد، ارمیای نبی است. خدا ارمیا را علی‌رغم عدم تمايل وی، به خدمت خود دعوت کرد. گاهی با خود فکر می‌کنم که چرا خدا این چنین ظلمی به ارمیا روا داشت. دعوت خدا و مأموریتی که بر عهده ارمیاء قرار گرفته بود، او را به یکی از منفورترین افراد جامعه مبدل ساخت. برای مثال، از خانواده عناتوت گرفته (۱۹:۱۱-۱۸:۱۱) تا پادشاه وقت و افراد متنفذ و انبیای کذبه و مردم شهر، همه و همه بر ضد وی جبهه‌گیری کرده بودند. زمانی که ارمیا خود را در بن‌بستی و حشتناک تک و تنها می‌دید، زمانی که به خاطر رسانیدن پیغام خدا، سینه او آماج تیرهای دشمنان قرار گرفته بود، تنها بی از به معنای رقت‌بار کلمه با گوشت و پوست خود حس می‌کرد. در زیر چنان بار سنگینی لب به شکایت و ناله گشودن، واکنشی کاملاً طبیعی است. و ارمیاء زبان به شکوه گشود.

آیا شکوه و شکایت و آه و ناله ارمیاء بی دلیل و بی‌پایه بود؟ نه، ارمیاء حق

خادم خدا و مشکل تنها!*

از تَت استیوارت

مگر خادم هم مشکل دارد؟؟؟

بیست و هشت سال است که در خدمت کلیسا هستم. یکی از مسائلی که به من احساس تنها! داده است، این سؤال بوده که با چه کسی می‌توانم مشکلاتم را در میان بگذارم. در مقام یک خادم، وقتی با همسرتان مشکلی دارید، به چه کسی می‌توانید مراجعه کنید؟ وقتی فرزندانتان نامطیع و یا غای می‌شوند، با چه کسی می‌توانید این مسئله را در میان بگذارید؟ وقتی هم مشکلتان را با کسی در میان می‌گذارید، احساس می‌کنید که آنها خوش ندارند بشنوند که شما در مقام شیانشان، دچار مشکلاتی هستید. تصویری که آنها از شما در ذهنشان ساخته‌اند، تصویر یک قهرمان و رهبر بزرگ روحانی است که بر تمام مشکلات دنیا فائق آمده؛ برای آنان دشوار است پیذیرند که شما نیز گناهکاری هستید که به خاطر فیض مسیح نجات یافته‌اید. اما مشکل به همینجا ختم نمی‌شود؛ وقتی ضعف‌هایتان را با دیگران در میان می‌گذارید، ممکن است از آنها علیه شما و برای تضعیف خدمتتان استفاده شود! همهً اینها باعث می‌شود که خادم خدا بیشتر احساس تنها! کند.

مشکل اضافی خادمین ایران
به علاوه، تصور می‌کنم آن دسته از خادمینی که عضو کلیسا ای در ایران بوده‌اند، مشکل دیگری نیز دارند: آنها خانواده روحانی خودشان را از دست داده‌اند! کلیسا ایران فضایی صمیمی برای مشارکت ایجاد می‌کرد، همچو

تخصص شیطان!

اگر از هر خادم ایرانی که بپرسید نسبت به خدمتش چه احساسی دارد، حتماً پاسخی شبیه به این خواهید شنید: «خوب، می‌دانید، بالا و پایین زیاد است!» درست است! خدمت خدا فراز و نشیبهای زیادی دارد. فرازها همان کارهای خارق‌العاده‌ای است که خدا امروزه در میان ایرانیان مسیحی انجام می‌دهد؛ اما نشیبهای مشکلاتی است که از جوانب مختلف بر او هجوم می‌آورند، چه از سوی شیطان، چه از محیط و مشکلات طبیعی مربوط به کار خدمت. این حملات یک نقطه مشخص را دارد: خادم! شیطان متخصص ایجاد دلسردی و تلخی در دل خادمین است!

- این حملات یک نقطه مشخص را هدف قرار می‌دهند: روح و روان خادم!
- شیطان متخصص ایجاد دلسردی و تلخی در دل خادمین است!
- یکی از سلاح‌های شیطان، احساس تنها! است!

تا حدی طبیعی است!

مقداری از این تنها، امری است طبیعی در خدمت مسیح، چرا که ما خوانده شده‌ایم تا سفران مسیح باشیم (دوم قرنیان ۵:۲۰). خداوند ما فرمود که باید برای طرد شدن آماده باشیم، زیرا که جهان ما را به خاطر پیروی از مسیح طرد می‌کند. دنیا از خادمین انجیل که بر روی راستی و فیض می‌ایستند، نفرت دارد. روزی داشتم موضعه می‌کردم که دیدم ناگهان مردی برخاست و از سالن بیرون رفت. در محوطه کلیسا، یکی از شماسان کلیسا جلو اورا گرفت و پرسید که چرا اینقدر با عجله جلسه را ترک می‌گوید. جواب داد: «شبان شما دارد تمام گناهان را در حضور همه بر ملا می‌کند! چطور می‌توانم در جلسه بمانم؟ من از او متنفرم و هیچوقت هم بر نخواهم گشت!» آری، انجیل مانند شمشیر است؛ اگر حقیقت را تعلیم دهید، دشمنان صلیب با شما مخالفت خواهند کرد.

دبالةً مقاله را بخوانید !!!

اگر درد دل شما نیز همین است، خواهش می‌کنم دبالةً این مقاله را بخوانید: می‌خواهم به شما نشان دهم که خدمت انجیل عیسی مسیح همواره جاده‌ای بوده است تنها؛ اما شما در این جاده تنها نیستید.

«خدای من، خدای من، چرا مرا ترک کردی؟» تنها بی او سبب شد که به پدر نزدیکتر شود، نه دورتر! در ضمن، علت تنها بی خود را پرسید! من از شما خواهش می‌کنم که هر روز نزد خدا فریاد برآورید و علت را از او و از کلامش جویا شوید. مگر یعقوب رسول نفرمود که اگر نیازمند حکمت هستیم، باید آن را از خدا درخواست کنیم؟

● اجازه دهید که تنها بی تان پلی باشد برای ورود به دنیا تنها بی خادمی دیگر!

هر وقت که احساس تنها بی کرده‌ام، در این وسوسه قرار گرفته‌ام که دلم برای خودم بسو زد و نسبت به خودم احساس ترحم کنم. اما بعد راه بهتری یافتم: می‌شنینم و قلم به دست می‌گیرم تا به خادمی دیگر نامه بنویسم، یا تلفن را بر می‌دارم تا با او تماس بگیرم! یکبار که این کار را کردم، طرف مقابل به من اعتراف کرد که آماده می‌شد تا استغفاری خود را از خدمت بنویسد! خدا از من استفاده کرد تا دعوت الهی آن برادر را تائید کند. فراموش نکنید که همیشه از خدا بخواهید که شما را در باره موضوع‌هایی که باید برایشان دعا کنید، هدایت کند. تنها بی شما در پرتو برکات خدمت، رنگ خواهد باخت.

● اجازه دهید تنها بی تان شما را به سوی خادمی قدیمی‌تر هدایت کند!

اکثر شبانان تحت بمباران نیازهای ایمانداران و کار پرزمخت با نوایمانان قرار دارند. شما نمی‌توانید دائمًا در حال خوراک دادن باشید، اما خودتان جایی برای دریافت خوراک و نیرو نداشته باشید. زمانی که خدمتم را تازه شروع کرده بودم، شبانی را یافتم که ده سال از من بزرگتر بود؛ از او خواستم تا مرا تحت تعلیم خود قرار دهد. قرار شد ماهی یکبار

به تنها بی کار می‌کنیم، این وسوسه وجود دارد که تمام جلال را به خود بدھیم؛ اما وقتی همراه با دیگران خدمت می‌کنیم، خواهیم دید که خدا از همه افراد گروه استفاده کرده تا کار خود را به شمر برساند. خادمینی که اصرار دارند تنها کار کنند، و به هیچ‌کس اعتماد ندارند، و مسؤولیت‌ها را تقسیم نمی‌کنند، باعث انزوای خود و دیگران می‌شوند. تنها نتیجه این روش رهبری، افزوده شدن دردهایی است که خادمین ایرانی احساس می‌کنند.

خادمینی که اصرار دارند تنها کار کنند، و به هیچ‌کس اعتماد ندارند، و مسؤولیت‌ها را تقسیم نمی‌کنند، باعث انزوای خود و دیگران می‌شوند. تنها نتیجه این روش رهبری، افزوده شدن دردهایی است که خادمین ایرانی احساس می‌کنند.

راه حل چیست؟

ریشه‌های تنها بی شما هر چه باشد، شکی نیست که برای شما دانستن راه حل مهم‌تر از دانستن ریشه‌ها می‌باشد. ممکن است احساس تنها بی بکنید، اما تنها نیستید!

● اجازه بدهید تنها بی تان شما را به رابطه‌ای عمیق‌تر با خدا هدایت کند!

من کاملاً مقاعده هستم که تنها ترین انسان در تمام طول تاریخ، خداوند ما عیسی مسیح بود؛ و تنها ترین لحظه زندگی او، زمانی بود که او بر صلیب، بار تمامی گناهان بشریت را بر دوش کشیده بود. عیسی در آن ساعات هولناک چه کرد؟ او نزد خدای پدر فریاد زد و گفت:

اما اکنون این خادمین از ایران و سایر خادمین ایرانی دور افتاده‌اند. در ایران کسانی را داشتند که برای دریافت مشورت و دلگرمی به ایشان مراجعه کنند؛ کسی بود که به او پاسخ‌گو بودند. اما اکنون خادمین ایرانی خارج از کشور، خود را در دریایی سرگردان می‌بینند که هیچ نوری برای هدایتشان به ساحل امنیت و دلگرمی وجود ندارد. این نیز به احساس تنها بی شان می‌افزاید.

برای بسیاری از خادمین ایرانی، خدمت در فرهنگی متفاوت نیز مشکلات خاص خود را دارد. بسیاری از این خادمین باید به طور تنگاتنگ با شبانان اروپایی و آمریکایی همکاری کنند. ندانستن زبان به طور کامل، و آداب و رسوم کشور جدید، اغلب اوقات باعث جریحه‌دار شدن احساسات و حس عدم کفايت می‌شود. این تفاوت‌ها اغلب موجب بروز فاصله ایشان از دیگران می‌شود و سبب می‌گردد که خود را تنها تر حس کنند.

مشکلات ناشی از یکه‌تازی و تکروی

اما گویی این مشکلات کافی نیست! برای همین، فشارهای روانی تازه‌ای از سوی شیوه‌های رهبری مخالف کتاب مقدس نیز وارد میدان می‌شوند! کلام خدا به روشنی تعلیم می‌دهد که برای رهبری کلیسا، باید روش گروهی را به کار گرفت. برای این امر دلایل کافی وجود دارد. هیچ رهبری (مانند هر انسان دیگری) از تمامی عطاها بهره‌مند نیست؛ لذا نیاز به همکاری دیگران دارد. وقتی خادمین در کنار یکدیگر و به طور متحد خدمت می‌کنند، شهادتی می‌دهند بر خدای تثلیث که در اتحاد عمل می‌کند. اما گمان می‌کنم دلیل عمیق دیگری نیز وجود داشته باشد: وقتی

می‌شود. بروید و با دردمدان همراه شوید، با ایشان گریه کنید، و شفقت و محبت مسیح را به ایشان نشان دهید؛ آنگاه کمتر احساس تنهاخی خواهد کرد.

بله، تنهاخی جزئی واقعی از خدمت خداست، اما در ضمن نیرویی است برای هدایت دیگران به سوی مسیح و کمک به آنان. دعا می‌کنیم که خداوند شما را در تنهاخی تان ملاقات کند و شما را بیشتر به شباخت مسیح در آورد. اگر پس از مطالعه این مقاله، مایلید دوستانی در میان سایر خادمین ایرانی بیابید، می‌توانید با ما تماس بگیرید. ما با دعا نهایت تلاش خود را خواهیم کرد تا شما را با خادمینی در تماس قرار دهیم که از شنیدن تجارب شما دلگرم و تشویق خواهند شد.

برای دریافت مشورت و راهنمایی پیش او بروم. هنوز هم مشورت‌های این مرد روحانی و

باتجربه را به روشنی به‌خاطر دارم. معمولاً نامید و دلسوز نزد او می‌رفتم؛ مثلاً می‌گفت که چطور در روز یکشنبه از خدمتی که در کلیسا کرده بودم، احساس بی‌کفایتی کرده‌ام. او می‌گفت: «هیچ وقت خدمت خودت را بر اساس تجربه یک روز ارزیابی نکن.» خیلی اوقات، دوشنبه صبح‌ها که می‌خواستم از خدمت شبانی استغفا بدهم، صدای این شبان خداترس در گوشم طنین می‌انداخت. شما نیز باید شبان روحانی و باتجربه‌ای را بیابید که بتوانید به او اعتماد کنید و نیازهایتان را با او در میان بگذارید. این باعث خواهد شد که احساس کنید یک پدر ایمانی دارید که به شما کمک می‌کند که احساس تنهاخی را از خود دور

چوپان گله‌اش را نزد مرتع‌های سبز و چراغ‌های خرم و آبهای راحت رهبری نمی‌کند.

مسئولین «مجله شبان» مشتاقند تا شما را یاری دهند تا به هدف خود، یعنی تعالی و تکامل در خدمت الهی تان، نائل آیید. اگر مایلید به مجموعه‌ای از کتاب‌های مفید برای مطالعه دسترسی پیدا کنید، می‌توانید با دفتر مجله تماس بگیرید. اگر نیاز به دعا دارید و مایلید مشکلات خود را با ما در میان بگذارید، لطفاً با ما تماس بگیرید. ما می‌خواهیم در سنگر خدمت به «شبان نیکو»، عیسی مسیح، در کنار شما بایستیم!

می‌بینید که کلیسا‌یی خوب پیشرفت می‌کند، بدانید که دستهای ماهری در آن به کار مشغولند. یک رهبر خداترس همیشه مهارت‌های خود را از طریق مطالعه، گوش دادن به نوارهای مفید، و پیدا کردن دوستان مُشْفِق و مُشَوّق، اعتلا و تکامل می‌بخشد. اگر آنقدر مشغولید که وقت مطالعه ندارید، به تدریج قابلیت رهبری خود را از دست می‌دهید، چرا که شما همیشه نیاز دارید تا از خدا بیش و بصیرت جدیدی دریافت کنید. اگر چنین نکنید، تعییمی که می‌دهید همچون نانی خشک و بی‌طعم خواهد شد و اعضای کلیسا‌یاتان از لحاظ روحانی، ضعیف و خشک خواهند شد. ریشه بسیاری از مشکلات کلیسا‌یات در این حقیقت یافت می‌شود که

(دنباله صفحه ۲)

«تو آن چیزی را تعلیم می‌دهی که می‌دانی؛ اما چیزی را تولید می‌کنی که هستی!» شما نمی‌توانید دیگران را به نقطه‌ای فراتر از آنچه که خود رفته‌اید، هدایت کنید. قابلیت شما در رهبری روحانی در این نکته نهفته است که تا چه میزان دیگران را با الگوی زندگی خودتان هدایت و رهبری می‌کنید.

نکته مهم دیگری که می‌توانیم از زندگی داود بیاموزیم، این است که او «با مهارت کامل» رهبری می‌کرد. او شخصی کاردان بود! خدمت خدا مستلزم تلاش سخت برای کسب آمادگی، مطالعه، و تمرین است. وقتی موعظه خوبی می‌شوند، بدانید که ساعت‌ها کار و مطالعه برای تهیه‌اش صرف شده است. وقتی

طرح کلی برای تهیه موعظه

از ترتیب استیوارت

عالی برای اعلام پیام انجیل به غیرمسیحیان. تهیه چنین موعظه‌ای همواره با مشکلاتی همراه است، چرا که باید دید چگونه می‌توان از ماجرایی قدیمی پیامی برای امروز تهیه کرد. طرح کلی زیر می‌تواند شمارا در تهیه موعظه‌ای برای عید میلاد کمک کند.

ما در هر شماره از «مجله شبان»، خواهیم کوشید نکات اصلی و طرح کلی یک موعظه را در اختیار خادمین قرار دهیم تا از آن برای تهیه موعظه استفاده نمایند. در این شماره، طرح کلی موعظه‌ای مربوط به عید میلاد مسیح را تقدیم خادمین می‌کنیم. عید میلاد فرصتی است بسیار

آیا هدیه خدا را گشوده‌اید؟

(لوقا ۱:۲-۳)

بودند: خدا هدیه خود را به فروتنان می‌بخشد (اول پطرس ۵:۵).

- چوپانان فقیر بودند: خدا هدیه خود را به مسکینان می‌بخشد (متی ۳:۵).

- چوپانان بی‌سواد بودند: خدا هدیه خود را به دانایان این جهان نمی‌دهد (اول قرنتیان ۲:۵-۱۰).

۳: چوپانان چگونه هدیه خدا را گشودند؟

- آنان به ندای الهی گوش فرا دادند (لوقا ۹:۲-۱۲).

شما چطور؟

- آنان ندای الهی را پذیرفتند (لوقا ۲:۲). شما چطور؟

- آنان پی بردن که ندای الهی حقیقت دارد (لوقا ۲:۲). شما چطور؟

- آنها آن پیام را در زندگی خود به موقع اجرا گذاشتند (لوقا ۲:۱۷). شما چطور؟

۴: نتیجه‌گیری

در کریسمس امسال، از هدیه خدا غافل نشوید: آن را وارد زندگی خود سازید.

۱: مقدمه
● یک بار در روز کریسمس، خانواده ما متوجه هدیه‌ای

شد که باز نشده بود، چون هیچ‌کس متوجه آن نشده بود!

● هر سال، بسیاری از مردم کریسمس را جشن می‌گیرند، اما هرگز هدیه مخصوص خدارا باز نمی‌کنند.

● در واقع، وقتی به ماجراهای میلاد مسیح در انجیل نگاه می‌کنیم، متوجه می‌شویم که خیلی‌ها در آن زمان، هدیه‌ای را که خدا برای ایشان تدارک دیده بود، باز نکردند و از آن غافل ماندند. این عده عبارت بودند از:

■ رهبران مذهبی که از کلام خدا آگاهی داشتند، از این هدیه غافل ماندند.
■ صاحب میهمانخانه شهر با این هدیه رو در رو قرار گرفت اما نتوانست آن را ببیند.

■ آیا احتمال دارد که شما نیز از آن غافل بمانید؟

● اجازه بدید ببینیم چه کسی هدیه خدارا در روز میلاد مسیح باز کرد.

۲: خدا هدیه‌اش را بر چوپانان آشکار ساخت

● چوپانان جزو پست‌ترین طبقات مردم در اجتماع آن روزگار

معرفی کتاب:

نامه‌های عاشقانه رسول محبت

مصادره شدن اموال و ابینه کلیسای اسقفی.

اما در این دو دهه گذشته، کلیسای ایران شاهد دگرگونی چشمگیری بوده است. کلیسا توانست بدون کمک خارجی، موعظه کند، بشارت بدده، کشیش تربیت کند و رشد کرده، قوی شود. اینک، زمان آن فرا رسیده است که ادبیات مسیحی ما نیز رنگ و بوی ایرانی به خود گرفته، علاوه بر ترجمه کتب غربی، خودمان به تدوین و تالیف کتاب‌های الهیات و تفسیر مشغول شویم؛ چرا که کلیسای ایران، زمانی کاملاً ایرانی خواهد شد که کتابهاش به قلم نویسنده‌گان ایرانی باشد و در مدارس علم الهی اش، استادی ایرانی تدریس کنند.

با این فکر و این شور و شوق بود که کتاب «نامه‌ها عاشقانه رسول محبت» را نوشتم. این کتاب اثری است صد درصد ایرانی. البته این کار خالی از اشکال نیست ولی گمان می‌کنم اولین قدمی است در راه خودی ساختن الهیات کلیسای کشورمان. پس اجازه می‌خواهم که «نامه‌های عاشقانه» ام را به جامعه مسیحی ایرانی تقدیم کنم.

فریبرز نیکوروش

حدود دویست سال پیش بود که اولین میسیونر پروتستان یعنی کشیش هنری مارتین، به ایران پا نهاد. خدمت بزرگ او را با کلمات نمی‌توان تشریح نمود. او اولین کسی بود که با دلسوزی و جدیتی تمام و غیرقابل توصیف، عهد جدید را به زبان فارسی ترجمه کرد. حاصل زحمت آن کشیش جوان، باعث ایمان و تقویت قشر عظیمی از جامعه مسیحی ایرانی و افغانی گردیده است. رفته رفته میسیونرهای دیگری از نقاط مختلف جهان به ایران آمدند و کلیساها، بیمارستانها، مدارس، یتیم خانه‌ه، و دهها سازمان عام‌المنفعه کوچک و بزرگ را در کشورمان تاسیس کردند.

گرچه جنبش میسیونری باعث ایجاد و رشد کلیساها ایرانی و فارسی زبان گردید، ولی وابستگی کلیسا به میسیونرهای خارجی گاه اثرات جانبی منفی بی نیز به همراه داشته است. مردم معمولاً میسیونرهای خارجی را مأمورین سازمانهای جاسوسی کشورهای خارجی می‌پنداشتند. به همین دلیل، در ماههای اول انقلاب، شاهد وقایع دردناکی بودیم، نظیر شهید شدن کشیش کلیسای اسقفی شیراز، سوءقصد به جان اسقف کلیسا، شهید شدن پسر جوان ایشان، و

علی‌رغم سختی‌ها و بیماری‌ها و تنها‌ی، مورد محبت و پرستش قرار دهنده، طلسم پول‌پرستی جهان شکسته خواهد شد. مردم جهان مشاهده خواهند کرد که در این جهان، معبدی وجود دارد که به خودی خود و بخارط ذات خوبیش، پرستیدنی است؛ و حتی اگر هدیه‌ای هم ندهد و حتی اگر بلا و سختی هم بر سر ما نازل کند، او را همچنان دوست خواهیم داشت و همچنان پرستش خواهیم نمود. آنگاه متوجه خواهند شد که خدای ما در ذات خود زیبا و قابل پرستش است.

پس دوستان عزیز و همسنگران محبوب من، به یاد بیاوریم که خداوند و عده فرموده است که «اینک تا انقضای عالم با شما هستم»؛ و نیز به یاد بیاوریم که مردم این جهان از پرستش بتها زمانه خسته شده‌اند و خواهان رابطه با خدایی هستند که به خودی خود و در ذات خود، لائق هر گونه جلال و پرستش است. آنگاه برای دویدن با اسباب آماده خواهیم بود!

(دبالة صفحه ۶)
را به من هدیه کرده‌ای تا اینکه واگذار کردن همه چیز و همه کسم به تو آسانتر گردد؟»

**آیا خدا را در رنج تنها‌ی هان نیز
دوست هی داریم؟**

دلیل دیگری نیز وجود دارد که خدا اجازه می‌دهد فرزندانش در سختیها و تجارب، خصوصاً مشکل تنها‌ی بیفتدند. ما در دنیا بی زندگی می‌کنیم که کیفیت و میزان محبت افراد را بر مبنای ارزش هدایای آنها می‌سنجند. هر چه هدیه شخص گرانبهاتر باشد، محبت او را نسبت به خود عمیق‌تر دانسته، او را بیشتر دوست خواهیم داشت. در این راستا است که خدا اجازه می‌دهد که مقدسینش به انواع سختیها و آلام و شدائند مبتلا شوند، چرا که اگر مقدسین خداوند، او را

SHABAN

(Shepherd)

Published by: TALIM MINISTRIES
1740 S. Buckley Rd. # 6-265, Aurora,
Colorado 80017, USA
Tel: +1-303-873 66 11/ Fax: +1-303-873 62 16

Persian magazine published bi-monthly to encourage, train, and equip Iranian ministers

From The Editor

The Purpose of “Shabban Magazine:

With the dramatic growth of the Iranian Christain church outside of Iran, has come many new challenges. There was a time that most Christian leaders personally knew each other and had regular contact. Those days are gone. We are now faced with Iranian churches and fellowships around the world and many do not know each other. We are seeing the fullfilment of Jeremiah 49:34-39 with God's scattering of the Iranians so as to bring them into His Kingdom.

The growth of Christianity among Iranians is of great joy to us all, but those of us in ministry are also painfully aware of the unusual problems the church faces. There is a severe lack of mature leadership. Many Iranian Christian groups are led by sincere God fearing men, who have not had the opportunity to study God's Word or work alongside of more experienced men. This situation has produced strange un-Biblical teachings in some of our fellowships. Some leaders present themselves as prophets who receive direct revelation and feel they answer to no one. There is a need for a clear Biblical voice calling us all back to the simply fundamentals of the Word of God.

Shaban magazine seeks to be a beacon of light for the isolated servant of God who is seeking

Biblical knowledge and wisdom for his ministry by calling upon our most mature leaders to write and teach us of the ways of God.

The staff of “Shaban”magazine pray that as you read this our first issue, you will feel a sense of hope and encouragement in your ministry. We are praying for you!

We want to get to know you!

As we produce the first issue of the “Shaban magazine, our prayer is that we can with excellence assist you the reader in your service to our Lord Jesus Christ. We really want to get to know you! What are your struggles and what ways could we address your questions and needs in future editions of our magazine?

We would be greatly honored if you would take a few minutes and answer the following questions and mail them or fax them to us:

- Are there any subjects you would like to see articles in?
- Which types of articles in this issue were most helpful to you?
- What are some of the biggest challenges you are facing in your ministry?

اللهم
بِسْمِكَ رَحْمَةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ